

నేపాల్ ప్రధాన మంత్రి గౌరవనీయులైన శ్రీ పుష్ప కమల్ దహల్ 'ప్రచండ' గారి భారత పర్యటన

జూన్ 02, 2023

గౌరవనీయులైన భారత ప్రధాన మంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోదీ ఆహ్వానం మేరకు నేపాల్ ప్రధాన మంత్రి శ్రీ పుష్ప కమల్ దహల్ 'ప్రచండ' 2023 మే 31 నుండి జూన్ 3 వరకు భారత పర్యటనలో ఉన్నారు.

2. ప్రస్తుత టర్మ్లో ప్రధానిగా బాధ్యతలు స్వీకరించిన తర్వాత ప్రచండ భారత్లో పర్యటించడం ఇదే తొలిసారి. ఈ పర్యటనలో విదేశీ వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి నారాయణ్ ప్రకాష్ సాద్, ఆర్థిక మంత్రి డాక్టర్ ప్రకాష్ శరణ్ మహత్, ఇంధన, జలవనరులు, నీటి పారుదల శాఖ మంత్రి శ్రీ శక్తి బహదూర్ బస్నేట్, భౌతిక మౌలిక సదుపాయాలు మరియు రవాణా శాఖ మంత్రి శ్రీ ప్రకాష్ జ్వాలా, పరిశ్రమలు, వాణిజ్యం మరియు సరఫరాల శాఖ మంత్రి శ్రీ రమేష్ రిజల్ తదితరులు ఉన్నారు.

3. ఇరువురు ప్రధానమంత్రులు సాంప్రదాయిక వెచ్చదనం మరియు సహృదయతతో కూడిన విస్తృత ద్వైపాక్షిక చర్చలు జరిపారు. వారి చర్చల సందర్భంగా, రాజకీయ, ఆర్థిక, వాణిజ్యం, ఇంధనం, భద్రత మరియు అభివృద్ధి సహకారానికి సంబంధించిన భారతదేశం మరియు నేపాల్ మధ్య ద్వైపాక్షిక ఎజెండా యొక్క మొత్తం స్పెక్ట్రమ్ను ఇరువురు నేతలు సమీక్షించారు. ప్రధాన మంత్రి ప్రచండ గౌరవనీయులైన భారత రాష్ట్రపతి శ్రీమతి ద్రౌపది ముర్ము మరియు గౌరవనీయులైన భారత ఉపరాష్ట్రపతి శ్రీ జగదీష్ ధంకర్లను కూడా కలిశారు. జాతీయ భద్రతా సలహాదారు శ్రీ అజిత్ దోవల్ ఢిల్లీలో ఉన్న సమయంలో ప్రధానిని కలిశారు.

4. కోవిడ్-19 మహమ్మారి తర్వాత కూడా రెండు దేశాల మధ్య అద్భుతమైన సహకారాన్ని ఇద్దరు ప్రధానులు గుర్తించారు. రెండు దేశాల మధ్య బలమైన ఆర్థిక మరియు వాణిజ్య భాగస్వామ్యాన్ని హైలైట్ చేస్తూ, భారతదేశం యొక్క అంతర్గత జలమార్గాలకు ప్రాప్యతను అందించే సవరించిన రవాణా ఒప్పందంపై సంతకం చేయడాన్ని వారు స్వాగతించారు.

5. విద్యుత్ రంగ సహకారంపై ఏప్రిల్ 2022 నాటి జాయింట్ విజన్ స్టేట్మెంట్ను గుర్తుచేసుకుంటూ, ఉత్పాదక ప్రాజెక్టులు, పవర్ ట్రాన్స్మిషన్, ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ మరియు పవర్ ట్రేడింగ్ అభివృద్ధిని కవర్ చేసే విద్యుత్ రంగ సహకారంలో సాధించిన పురోగతిపై ఇద్దరు ప్రధానులు సంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. నేపాల్ నుండి భారతదేశానికి 452 మెగావాట్ల విద్యుత్ ఎగుమతి వృద్ధిని మరియు నేపాల్లో 900 మెగావాట్ల అరుణ్-3 హైడ్రో-ఎలక్ట్రిక్ ప్రాజెక్ట్ నిర్మాణంలో సాధించిన పురోగతిని ఇద్దరు ప్రధానులు ప్రశంసించారు.

6. నేపాల్ నుంచి భారత్ కు విద్యుత్ ఎగుమతుల పరిమాణాన్ని పదేళ్ల కాలపరిమితిలో 10,000 మెగావాట్లకు పెంచేందుకు కృషి చేయాలని, ఈ దిశగా నేపాల్ జలవిద్యుదుత్పత్తి రంగం, ప్రసార మౌలిక సదుపాయాల్లో పరస్పర ప్రయోజనకరమైన పెట్టుబడులను ప్రోత్సహించడానికి అవసరమైన అన్ని చర్యలు తీసుకోవాలని ఇరు పక్షాలు దీర్ఘకాలిక విద్యుత్ వాణిజ్యం కోసం ఒక ఒప్పందాన్ని ఖరారు చేశాయి.

7. గోరఖూర్-బుత్వాల్ 400 కేవీ ట్రాన్సిమిషన్ లైన్లు ఇరువురు నేతలు సంయుక్తంగా భూమిపూజ చేశారు. నేపాల్ లోని NHPC మరియు VUCL లిమిటెడ్ 480 మెగావాట్ల ఫుకోట్ -కర్నాలీ ప్రాజెక్టు అభివృద్ధికి అవగాహన ఒప్పందం కుదుర్చుకోవడం, సత్తజ్ జల్ విద్యుత్ నిగమ్ (SJVN), ఇన్వెస్ట్ మెంట్ బోర్డ్ ఆఫ్ నేపాల్ (IBN) మధ్య 669 మెగావాట్ల లోయర్ అరుణ్ అభివృద్ధికి సంబంధించిన ప్రాజెక్టు అభివృద్ధి ఒప్పందాన్ని ఇరు పక్షాలు స్వాగతించాయి.

8. నేపాల్ నుండి బంగ్లాదేశ్ వరకు మొదటి త్రైపాక్షిక విద్యుత్ లావాదేవీని, ఇండియన్ గ్రిడ్ ద్వారా 40 మెగావాట్ల వరకు ఎగుమతి చేసే భారత ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని నేపాల్ పక్షం స్వాగతించింది. అన్ని వాటాదారుల పరస్పర ప్రయోజనం కోసం ఆర్థిక వ్యవస్థల మధ్య అంతర్-లింకేజ్లు పెరగడానికి దారితీసే ఇంధన రంగంతో సహా, గొప్ప ఊప-ప్రాంతీయ సహకారం పట్ల ఇరుపక్షాలు తమ నిబద్ధతను వ్యక్తం చేశాయి.

9. మహాంకాళి ఒప్పందంలో ఊహించిన విధంగా పంచేశ్వర్ మల్టీపర్పస్ ప్రాజెక్ట్ (PMP) నేపాల్ మరియు భారతదేశ ప్రజల ఆకాంక్షలకు అనుగుణంగా ఉంది. ఈ సందర్భంలో, రెండు ప్రభుత్వాల సంబంధిత అధికారులు మూడు నెలల వ్యవధిలో PMP యొక్క డిప్రెల్డ్ ప్రాజెక్ట్ రిపోర్ట్ (DPR) యొక్క ముందస్తు ఖరారు కోసం ద్వైపాక్షిక చర్చలను వేగవంతం చేయాలని అంగీకరించారు. పంచేశ్వర్ డెవలప్ మెంట్ అథారిటీ (పిడిఎ) ఖరారు చేసిన డిపిఆర్ ను రెండు ప్రభుత్వాలకు సమర్పించాలి. PMP కోసం ఫైనాన్స్ ఏర్పాటు చేయడంలో రెండు ప్రభుత్వాలు మరియు వాటి సంబంధిత సంస్థలు ముందుంటాయి. రెండు ప్రభుత్వాలు డిపిఆర్ ను ఆమోదించిన తర్వాత ఒక సంవత్సరంలోపు అమలు యొక్క విధివిధానాలను ముగించాలి.

10. తనక్ పూర్ లింక్ కెనాల్ నిర్మాణాన్ని ఇరుపక్షాలు స్వాగతించాయి మరియు నేపాల్ వైపు అవసరమైన సౌకర్యాల సంసిద్ధత ఆధారంగా దశలవారీగా ఈ కాలువ ద్వారా తనక్ పూర్ బ్యారేజీ నుండి నేపాల్ లోని ఇరిగేషన్ కమాండ్ ప్రాంతానికి నీటిని విడుదల చేయడానికి అంగీకరించాయి. ఈ మేరకు ఇరు దేశాల సాంకేతిక బృందాలు సంప్రదింపులు జరుపుతాయి.

11. భేరీ కారిడార్, నిజగఢ్-ఇనరువా మరియు గండక్ నేపాల్ గంజ్ ట్రాన్స్ మిషన్ లైన్లు మరియు ఇండియన్ లైన్ ఆఫ్ క్రెడిట్ కింద అనుబంధిత సబ్ స్టేషన్లకు US\$ 679.8 మిలియన్ల అంచనా వ్యయంతో నిధులు సమకూర్చేందుకు భారత ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని ఇరుపక్షాలు స్వాగతించాయి.

12. అభివృద్ధి భాగస్వామ్యంలో సానుకూల వేగాన్ని ఇద్దరు ప్రధానులు ప్రశంసించారు మరియు ప్రస్తుతం కొనసాగుతున్న ప్రధాన ప్రాజెక్టుల అమలును సమీక్షించారు. భారతదేశ సహాయ

ప్రాజెక్టులను సకాలంలో పూర్తి చేయడంలో నేపాల్ ప్రభుత్వం పూర్తి మద్దతునిస్తుందని ప్రధాన మంత్రి ప్రచండ ప్రధాని మోదీకి హామీ ఇచ్చారు.

13. భారత గ్రాంట్ అసిస్టెన్స్ కింద భారత్, నేపాల్ మధ్య నిర్మిస్తున్న ఇంటిగ్రేటెడ్ చెక్ పోస్టుల (ICP) ఏర్పాటు ద్వారా కనెక్టివిటీకి మరింత ఊతమిచ్చేలా రూపొందింప (భారత్), నేపాల్ గంజ్ (నేపాల్)లలో మిర్రర్ ఐసిపిలను ఇరువురు నేతలు ప్రారంభించారు. సునౌలి (భారత్), బైరహవా (నేపాల్)లలో మిర్రర్ IPC లకు ఇరువురు నేతలు భూమిపూజ చేశారు. భారత గ్రాంట్ అసిస్టెన్స్ కింద నేపాల్ లోని దోధారా చందానీలో మరో IPC నిర్మాణానికి సంబంధించిన అవగాహన ఒప్పందంపై కూడా ఈ పర్యటనలో సంతకాలు జరిగాయి. ఈ IPC లు ప్రజల మధ్య కనెక్టివిటీని మరింత పెంచడానికి రవాణా సౌకర్యాలను మెరుగుపరచడంలో సహాయపడతాయి, అలాగే భారతదేశం మరియు నేపాల్ మధ్య వాణిజ్య, వాణిజ్య మరియు ఆర్థిక సంబంధాలను మెరుగుపరుస్తాయి.

14. రైలు కనెక్టివిటీని పెంపొందించే ప్రధాన చొరవలో, భారత గ్రాంట్ సహాయంతో నిర్మించిన జోగ్బానీ-బీరత్నగర్ రైలు లింక్పై బత్నాహ్ (భారతదేశం) మరియు నేపాల్ కస్టమ్స్ యార్డ్ (నేపాల్) మధ్య సీమాంతర సరుకు రవాణా రైలు కార్యకలాపాల ప్రారంభానికి ఇరువురు నాయకులు అధ్యక్షత వహించారు. ఇది నేపాల్ తూర్పు వైపున ప్రధాన ఆర్థిక కేంద్రం అయిన బిరాత్ నగర్ ద్వారా ఇరు దేశాల మధ్య వాణిజ్య, వాణిజ్య సంబంధాలను మరింత పెంచుతుంది. గత ఏడాది ఏప్రిల్లో ప్రారంభించిన జయనగర్-కుర్తా ప్యాసింజర్ రైలు కార్యకలాపాలను మరింత పొడిగిస్తూ, కుర్తా-బిజల్పూరా రైలు విభాగాన్ని నేపాల్ ప్రభుత్వానికి అప్పగించారు.

15. పర్యటన సందర్భంగా రక్నోల్-ఖాట్మండు రైలు లింక్ తుది లొకేషన్ సర్వే నివేదికను నేపాల్ వైపుకు అందజేశారు. భారత రైల్వే ఇన్స్టిట్యూట్లలో నేపాల్ రైలు అధికారులకు శిక్షణ, సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించడం, గత ఏడాది ఏప్రిల్ లో భారత్, నేపాల్ ప్రధానులు జెండా ఊపి ప్రారంభించిన జయనగర్-కుర్తా రైలు విభాగానికి రైల్వే మౌలిక సదుపాయాల నిర్వహణకు వన్ టైమ్ గ్రాంట్ ను అందించాలని నేపాల్ ప్రభుత్వం చేసిన అభ్యర్థనలను భారత ప్రభుత్వం అంగీకరించింది.

16. ఎనర్జీ కనెక్టివిటీపై, 2019 సెప్టెంబరులో ప్రారంభించిన మోతీహరి-అమ్లేఖంజ్ పెట్రోలియం పైపైన్ ప్రయోజనాలను ఇరువురు నాయకులు సంతృప్తితో ప్రస్తావించారు. ఈ సహకారాన్ని మరింత పెంపొందించడంలో భాగంగా చిత్వాన్ లో మోతీహరి-అమ్లేఖ్ గంజ్ పైప్ లైన్ రెండో దశకు ఇరువురు నేతలు శంకుస్థాపన చేశారు. సిలిగురి- రూపా మధ్య కొత్త పైప్ లైన్ వేయడం ద్వారా పెట్రోలియం సరఫరా మౌలిక సదుపాయాల నిర్మాణం, అమ్లేఖ్ గంజ్ నుంచి చిత్వాన్ వరకు ప్రస్తుత చమురు పైప్ లైన్ ను విస్తరించడం, చిత్వాన్, రూపా వద్ద రెండు గ్రీన్ ఫీల్డ్ టెర్మినల్స్ నిర్మాణంపై కూడా ఈ పర్యటనలో సంతకాలు జరిగాయి.

17. రెండు దేశాల మధ్య డిజిటల్ పైనాన్షియల్ కనెక్టివిటీని మరింత పెంచాలని నిర్ణయించారు. ఈ మేరకు సీమాంతర డిజిటల్ చెల్లింపుల కోసం NPCIL ఇండియా, నేపాల్ కు చెందిన NCHL మధ్య అవగాహన ఒప్పందం కుదిరింది.

18. భారత్ నుంచి నేపాల్ కు యూరియా, డీఏపీ సరఫరాపై గత ఏడాది ఫిబ్రవరిలో కుదిరిన అవగాహనను ఇరువురు ప్రధానులు సంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. ఈ సహకారాన్ని మరింత బలోపేతం చేస్తూ, నేపాల్ మరియు భారతీయ రైతుల ఎరువుల అవసరాలను తీర్చడానికి నేపాల్ మరియు భారతదేశానికి చెందిన ప్రభుత్వ మరియు ప్రైవేట్ రంగ సంస్థల భాగస్వామ్యంతో నేపాల్ లో ఎరువుల కర్మాగారాన్ని ఏర్పాటు చేయడానికి మరియు రెండు దేశాలలో మార్కెట్ కు తగిన హామీతో ఇరువురు నాయకులు అంగీకరించారు. అటువంటి ప్లాంట్ సాధ్యాసాధ్యాలను అన్వేషించాలని ఇద్దరు ప్రధానులు సంబంధిత అధికారులను ఆదేశించారు.

19. నేపాల్ లోని షిర్డూ, ఝులాఘాట్ వద్ద మహాకాళీ నదిపై భారతదేశంలోని చంపావత్, పితోర్ గఢ్ జిల్లాలను కలుపుతూ రెండు వంతెనలను గ్రాంటు కింద నిర్మించాలని భారత ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఈ వంతెనలు భారతదేశంలోని ఉత్తరాఖండ్ రాష్ట్రం మరియు నేపాల్ లోని సుదుర్పాచిమ్ ప్రావిన్స్ మధ్య కనెక్టివిటీని పెంచుతాయి.

20. వ్యవసాయ రంగానికి కొత్త ఊపందుకునే లక్ష్యంతో, నానో ఎరువులు మరియు సహజ వ్యవసాయం వంటి ద్వైపాక్షిక సహకారం యొక్క కొత్త మార్గాలపై ఇరుపక్షాలు చర్చించాయి. వ్యవసాయం మరియు పశువుల సంబంధిత రంగాలలో భారతదేశం-నేపాల్ సహకారంలో భాగంగా, వారి అభ్యర్థన మేరకు 15 ముద్రా గేదెలను నేపాల్ ప్రభుత్వానికి సరఫరా చేస్తున్నారు.

21. గ్రాంట్ సహాయం కింద నేపాల్ కు దక్షిణాసియా శాటిలైట్ సేవలను అందించడానికి భారత ప్రభుత్వం గ్రౌండ్ స్టేషన్ ను రూపొందించడానికి మరియు 300 యూజర్ టెర్మినల్స్ ను సరఫరా చేయడానికి ప్రతిపాదించింది. ఈ చొరవ అంతరిక్ష రంగంలో ప్రాంతీయ సహకారాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది మరియు టెలికమ్యూనికేషన్ మరియు బ్రాడ్ కస్టింగ్, టెలి-మెడిసిన్, టెలి-ఎడ్యుకేషన్, ఇ-గవర్నెన్స్, బ్యాంకింగ్ మరియు ATM సేవలు, వాతావరణ డేటా ట్రాన్స్ మిషన్, విపత్తు ప్రతిస్పందన, పరిశోధనా సంస్థలు మరియు విద్యా మరియు నెట్ వర్కింగ్ రంగాలలో స్పేస్ టెక్నాలజీ అప్లికేషన్లను ప్రోత్సహిస్తుంది.

22. ఇంటర్నేషనల్ బిగ్ క్యాట్ అలయన్స్ వ్యవస్థాపక సభ్యత్వం పొందినందుకు నేపాల్ ను ప్రధాని మోదీ అభినందించారు.

23. జూన్ 02న, ప్రధాన మంత్రి ప్రచండ మధ్యప్రదేశ్ లోని ఇండోర్ మరియు ఉజ్జయినిలను సందర్శిస్తున్నారు. ఈ నగరాలకు అతని సందర్శన రెండు దేశాల మధ్య లోతైన మతపరమైన మరియు సాంస్కృతిక సంబంధాలను ప్రతిబింబిస్తుంది.

24. భారతదేశం యొక్క 'నైబర్ హుడ్ ఫస్ట్' విధానంలో నేపాల్ కీలక భాగస్వాములలో ఒకటి. నేపాల్ ప్రధాన మంత్రి భారతదేశ పర్యటన రెండు దేశాల మధ్య అత్యున్నత స్థాయి సందర్శన మరియు మార్పిడి సంప్రదాయాన్ని కొనసాగిస్తూ, రెండు దేశాల మధ్య పాతకాలపు సంబంధాలను

బలోపేతం చేస్తుంది. ఈ పర్యటనలో జరిగిన ఉత్పాదక చర్చలు, రెండు దేశాల మధ్య అవగాహనను విస్తృతం చేయడానికి మరియు ద్వైపాక్షిక ఎజెండా యొక్క విస్తృత శ్రేణిపై దృక్పథాన్ని విస్తరించడానికి సహాయపడింది మరియు లోతైన పాతుకుపోయిన భాగస్వామ్యాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లడానికి బలమైన దిశను అందించింది.

న్యూఢిల్లీ

జూన్ 02, 2023